

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY „PODAJ DALEJ ŻYCZLIWOŚĆ”

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Rok szkolny 2022/2023

PODSTAWA PRAWNA

Na podstawie:

- *Ustawy Prawo Oświatowe, Ustawy o systemie oświaty i obowiązujących rozporządzeń.*
- *Statut Szkoły Podstawowej w Somoninie*
- *Konstytucja Rzeczypospolitej.*
- *Konwencja o Prawach Dziecka.*

SPIS TREŚCI

WSTĘP

- Charakterystyka ogólna Programu

I. WIZJA I MISJA SZKOŁY

II. ANALIZA

- Rekomendacje z badań „Bezpieczna Szkoła”.
- Wnioski i rekomendacje z podsumowania i oceny realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego „Kultura i szacunek tworzą Twój wizerunek”.
- Efekty i rekomendacje z analizy sytuacji wychowawczej w szkole za rok szkolny 2021/2022.
- Czynniki ryzyka
- Czynniki chroniące

III. PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2022/2023.

IV. NASZE PRIORYTETY W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNYM 2022/2023 /NA PODSTAWIE ANALIZY/

V. CEL GŁÓWNY

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

VII. ZAKRES TREŚCI

VIII. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

- Rekomendacje z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na rok szkolny 2022/2023
- Cele główne Programu ERASMUS+ AKREDYTACJA
- Metody, formy, sposoby pracy
- Szczegółowy opis realizacji
- Odbiorca Programu
- Obszar i czas realizacji

IX. SPODZIEWANE EFEKTY

X. PODSUMOWANIE REALIZACJI PROGRAMU

XI. UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU

XII. ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik Nr 1:

Harmonogram działań dla klas I – III szkoły podstawowej na rok szkolny 2022/2023

- Załącznik Nr 2:

Harmonogram działań dla klas IV – VIII szkoły podstawowej na rok szkolny 2022/2023

- Załącznik Nr 3:

Kalendarz Imprez i Uroczystości Szkolnych na rok szkolny 2022/2023

WSTĘP

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA PROGRAMU

Problematyka Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego : „**PODAJ DALEJ ŻYCZLIWOŚĆ**” jest kontynuacją działań wychowawczo – profilaktycznych, które realizowano w szkole w roku szkolnym 2021/2022.

Zadaniem Programu jest promowanie pozytywnych zachowań opartych na wartościowych postawach społecznych, co ma wpływ na sposób zachowania, a tym samym na sposób myślenia w kształtowaniu wizerunku młodego człowieka, szczególnie w odniesieniu do postaw życzliwości wobec siebie i innych, szacunku i kultury osobistej, które to znacząco potrafią wpłynąć na jakość życia zarówno dziecka jak i dorosłego.

Program uwzględnia działania mające na celu profilaktykę zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży, m.in. uzależnienia, przeciwdziałanie przemocy i agresji, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

W odniesieniu do problemów współczesnego świata, szczególnie zagrożenia bezpieczeństwa sytuacją epidemiologiczną i barbarzyńskiej inwazji Rosji na Ukrainę ważne jest uwrażliwienie uczniom szczególnej potrzeby wrażliwości, empatii, życzliwości i asertywności we wzajemnej komunikacji.

Program odpowiada bieżącym potrzebom w zakresie sytuacji wychowawczej oraz zasobom Szkoły. Skupia w sobie treści związane bezpośrednio z kulturą osobistą, z szacunkiem i tolerancją wobec innych, umiejętnością przyjmowania postaw fair-play, rozwiązywania konfliktów drogą pokojową, negocjacji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, unikania zachowań ryzykownych, postępowania z taktem i kulturą. Sprzyja kształtowaniu postaw patriotyzmu oraz poczucia dumy narodowej.

Działania wychowawczo-profilaktyczne, które przewidujemy w tym roku szkolnym uwzględniają potrzeby związanymi z wojną w Ukrainie przeżyciami dzieci – uchodźców oraz innych uczniów szkoły, ponieważ wzmacniają pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów, sprzyjają integracji i przyjaznym relacjom rówieśniczym, zwiększają kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem, sprzyjają integracji kulturowej uczniów ukraińskich i polskich oraz służą kształtowaniu postawy szacunku wobec innej narodowości.

Program poprzez różnorodne działania wspomaga też wychowawczą rolę rodziny, a działania motywują rodziców do zaangażowania we wszystko to, co dzieje się w szkole.

Program ma pozytywnie wpłynąć na sposób zachowania, a tym samym na sposób myślenia w kształtowaniu wizerunku młodego człowieka. Jest to bardzo ważne, bowiem w dzisiejszym świecie na każdym kroku spotkać można się z przemocą i agresją: na ulicy, w szkole, a także w najbliższym otoczeniu, jakim jest dom rodzinny.

ŻYCZLIWOŚĆ jest to wartość podstawowa. Być uprzejmym i życzliwym to znaczy posiadać umiejętność przyjaznego współżycia z innymi ludźmi. Młody człowiek nauczony tych wartości w swym najbliższym środowisku rodzinnym i szkolnym będzie równie uprzejmy i życzliwy w społeczeństwie.

ŻYCZLIWOŚĆ to coś więcej niż uśmiech, ciepłe spojrzenie, dobre słowa, uprzejmość, serdeczność, to przede wszystkim życie w prawdzie i szczeroci w stosunku do siebie i do innych. Życzliwość pomaga w dążeniu do pełni szczęścia i osiągnięcia wymarzonych celów. Sprzyja wytworzeniu dobrej atmosfery, łagodzi nieporozumienia, zyskuje człowiekowi sympatię i poważanie w stosunkach międzyludzkich. Jest niezbędna w układaniu dobrych stosunków między ludźmi.

Mówi się, że **ŻYCZLIWOŚĆ** to wewnętrzna postawa, filozofia życia. Cechuje ludzi, którym zależy na dobrostanie innych. Wyróżniają się oni dobrą wolą i gotowością niesienia pomocy. Z radością dbają o potrzeby innych ludzi. To dla nich zupełnie naturalna postawa. Uwidacznia się ona w czynach podejmowanych dla kogoś, określa ją nasz ton głosu, dobór słów i gestów. Nie bez znaczenia jest sposób, w jaki mówimy o innych ludziach podczas ich nieobecności, także przy dzieciach.

To, co myślimy o innych, o świecie, o sobie samym, o życiu jest odzwierciedlane przez nasz język, nasz sposób bycia. Życzliwe nastawienie wpływa na to, jak postrzegamy świat.

ŻYCZLIWOŚĆ pomaga także otwierać nasze serca.

Oczywiście ogromne znaczenie dla praktykowania życzliwości mają nasze rodzinne doświadczenia.

Pamiętajmy o tym, że **ŻYCZLIWOŚĆ** nie dotyczy tylko relacji wobec innych, ale też wobec samego siebie. Brak życzliwości wobec siebie skutkuje spadkiem energii do podejmowania wysiłku, niskiej samooceny, brakiem wiary w możliwość zmiany, wypieraniu i ukrywaniu trudnych emocji /złość, rozczarowanie, smutek/, pesymizmem, obniżeniem nastroju, niepokojem. Dlatego takie ważne jest zrozumienie siebie i naszych potrzeb, empatia wobec

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „PODAJ DALEJ ŻYCZLIWOŚĆ”

Data utworzenia: 29.08.2022 r.

*Opracowały: Anetta Rozwadowska, Weronika Zaborowska
Strona 2 z 18.*

innych i siebie, współczucie dla siebie, co nie oznacza utożsamiania się z pobłażaniem czy też usprawiedliwianiem, postrzeganie porażki jako okazji do rozwoju a nie życiowej nieudolności, myślenie o regeneracji sił, troszczenie się o swój emocjonalny dobrostan, akceptowanie emocji i przyjmowanie ze świadomością ich przemijalności, bycie wdzięcznym za to, co mam, czego doświadczam, z czym się zmagam. Umieć docenić i wyrazić wdzięczność wobec siebie i innych – to nie lada wyzwanie.

Od czego zacząć? Od dobrych życzeń dla siebie samego. Gdy czujemy niepokój, życzymy sobie spokoju, w chorobie – zdrowia, w rozpacz – nadziei. Przed wyjściem z domu życzymy naszym dzieciom dobrego dnia, dobrej zabawy przed spotkaniem z przyjaciółmi, dobrego wspólnego czasu.

Dobre myśli, dobre słowa wpływają na budowanie życzliwej atmosfery i nasze postrzeganie świata.

Jak potwierdzają badania, działanie na rzecz dobrostanu innych ludzi, dostrzeganie przejawów życzliwości w ich zachowaniu ma pozytywny wpływ na poziom naszego zdrowia psychicznego. Życzliwość łagodzi reakcje, wycisza emocje, koi smutek, przyjmuje złość, daje wytchnienie od słów pełnych krytyki, czyni łagodniejszym. Wszyscy razem – dorośli i dzieci – przyczyniamy się do budowania przyjaznej i bezpiecznej atmosfery.

Dorośli mają ogromną szansę na wspieranie u dzieci postawy życzliwości poprzez codzienne jej praktykowanie. Dzieci, które obserwują życzliwe zachowania dorosłych wobec siebie nawzajem i wobec nich samych, mają większą tendencję do podejmowania podobnych zachowań. Doświadczając od najmłodszych lat empatii, dobrej woli ze strony bliskich, wzajemnej troski i szacunku, dzieci chłoną życzliwą atmosferę, która staje się dla nich naturalnym stanem.

W świecie ludzi życzliwych żyje się znacznie lepiej. Osoby uważne na swoje uczucia i potrzeby, serdeczne, uśmiechnięte i wdzięczne budują autentyczne i bliskie relacje. Praktykując życzliwość, modelują postawę swoich dzieci i przyczyniają się do budowania przez nie lepszego świata.

Program skonstruowano w oparciu o:

- Raport z badań „Bezpieczna Szkoła”;
- Podsumowanie i ocenę realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego „Kultura i szacunek tworzą Twój wizerunek”, której dokonały Zespoły wychowawczo- profilaktyczne;
- Analizę sytuacji wychowawczej w szkole za rok szkolny 2021/2022;
- Słowa Naszego Patrona Szkoły Kardynała Stefana Wyszyńskiego:

„Czas to miłość... Człowiek ujawnia swoją osobowość w sposobie traktowania innych”

„Pokój światowy zaczyna się od pokoju naszego serca”;

- Priorytety MEiN;
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego – rekomendacje na rok szkolny 2022/2023.

Ze względu na rozbieżność wiekową dzieci i młodzieży w naszej szkole oraz związane z tym zróżnicowane potrzeby działań wychowawczo – profilaktycznych tworzy się oddzielne harmonogramy działań. Harmonogramy działań zgodnie z hasłami na dany miesiąc /jeden wzór tabeli/ będą odrębne dla klas I – III i klas IV – VIII (przygotowane przez poszczególne Zespoły Wychowawczo - Profilaktyczne).

Na podstawie Harmonogramów skonstruowany zostaje Kalendarz Imprez i Uroczystości Szkolnych.

I. WIZJA I MISJA SZKOŁY

Niniejszy Program zgodny jest z misją i wizją szkoły oraz wizerunkiem absolwenta.

MISJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

„Życie trzeba przeżyć godnie, bo jest tylko jedno”

Szkoła Podstawowa w Somoninie:

- wspiera rodzinę w procesie wychowania i nauczania;
- stwarza uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju w poczuciu bezpieczeństwa;
- wspiera każdego ucznia w osiąganiu sukcesów edukacyjnych;
- kształtuje osobowość ucznia;
- uczy tolerancji, szacunku dla innego człowieka, odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtuje świadomość konieczności systematycznego dbania o własne zdrowie;
- uświadamia konieczność dbania o środowisko naturalne człowieka;

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „*PODAJ DALEJ ŻYCZLIWOŚĆ*”

Data utworzenia: 29.08.2022 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Weronika Zaborowska
Strona 3 z 18.

- kształtuje właściwe relacje międzyludzkie;
- uczy korzystania z różnorodnych źródeł informacji;
- przygotowuje do dorosłości, podejmowania decyzji i brania za nie odpowiedzialności.

WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

W szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem rodziny, społeczności lokalnej i narodowej. Kształtujemy postawę szacunku, współpracy i otwartości w stosunku do innych narodów, ucząc obok polskiego innych języków i rozbudzając jednocześnie zainteresowanie kulturą tych państw. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, szanującego wartości patriotyczne, troszczącego się o środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

Absolwent Szkoły Podstawowej to uczeń:

- odznaczający się tolerancją, aktywnością i uczuciowością, jest otwarty i gotowy do akceptacji odmienności kulturowej czy wyznaniowej;
- godnie reprezentuje rodzinę, tradycje szkolne związane z postacią Patrona Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz ojczyznę;
- jest świadomym obywatelem swojego kraju, szanuje wartości patriotyczne;
- prezentuje postawy proekologiczne;
- jest wyposażony w kompetencje kluczowe, które pomogą mu w rozwoju zdolności i osobowości oraz pozwolą na jak najlepsze funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie;
- umiejętnie wykorzystuje technologię informatyczną;
- ma swój system wartości, umie odróżnić dobro od zła, potrafi oprzeć się presji rówieśników i negatywnym zachowaniom;
- jest aktywny i zaradny oraz samodzielny w działaniu;
- szanuje siebie i innych;
- rozwija własne zainteresowania;
- nawiązuje właściwe kontakty interpersonalne;
- odpowiada za własne czyny;
- zna zagrożenia wynikające z uzależnień i nie ulega nałogom;
- bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z zasobów dostępnych w sieci;
- dokonuje świadomego wyboru drogi życiowej.

II. ANALIZA

WNIOSKI I REKOMENDACJE Z BADAŃ „BEZPIECZNA SZKOŁA”:

WNIOSKI

1. Szkoła jest bezpieczna w opinii 100% nauczycieli, 97,72% rodziców i 94,95% uczniów.
2. Większość badanych twierdzi, że nie była świadkiem agresji w szkole - 65,91% rodziców, 59,6% uczniów, 80% nauczycieli. Jest grupa badanych, którzy twierdzą, że byli czasami świadkiem zachowań agresywnych - 34,09% rodziców, 20% nauczycieli, 36,36% uczniów. Na częste zachowania agresywne wskazuje 4 uczniów - 4,04%, czego nie potwierdza żaden rodzic i żaden nauczyciel.
3. W szkole są nadal niepokojące zachowania agresywne, które wymagają wyeliminowania. Ankietowani wskazują na występujące w szkole zjawiska: ośmieszania, zastraszania, przezywania, celowego popychania, szturchania, bicia, odrzucenia, wymuszania.
4. Szkoła prowadzi zajęcia profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem agresji, przemocy, uzależnieniom. Potwierdzają to wszyscy nauczyciele, 94,95% uczniów i 94,95% rodziców.
5. Społeczność szkoły jeszcze niewłaściwie reaguje na zachowania agresywne, chociaż sytuacja jest lepsza niż

w roku ubiegłym. Uczniowie w podobnym stopniu reagują na zachowania agresywne będąc świadkiem takich zachowań i kiedy sami doświadczają agresji. Jest liczna grupa, która nic nie robi w tej sytuacji.

6. Jest grupa ankietowanych, która uważa, że w szkole są miejsca niebezpieczne
- a) MAJ 2016 - 3,13% rodziców oraz 4,23% uczniów;
 - b) PAŹDZIERNIK 2016 - 2,44% rodziców oraz 6,85% uczniów;
 - c) MAJ 2017 - 5,13% rodziców oraz 6,49% uczniów;
 - d) PAŹDZIERNIK 2017 – 0% rodziców, 4,35% uczniów;
 - e) MAJ 2018 - 1,35% rodziców, 4,93% uczniów.
 - f) WRZESIEŃ 2018 - 1,74% uczniów, 1,67% rodziców, 5,55% nauczycieli.
 - g) WRZESIEŃ 2019 - 1,65% uczniów i 2,04% rodziców .
 - h) WRZESIEŃ 2020 - 5,81% uczniów, 1,67% rodziców oraz 5,56% nauczycieli.
 - i) WRZESIEŃ 2021 - 10,10% uczniów, 6,83% rodziców oraz 5% nauczycieli.

Wskazując na miejsca i kwestie niebezpieczne ankietowani wymieniają:

- Rodzice: schody, wychodzenie dzieci ze szkoły, duży ruch.
 - Nauczyciele: toalety.
 - Uczniowie: sala od informatyki, bo pan opowiadał o porażeniach, sala od matematyki, łazienka męska, bo tam się dzieją dziwne rzeczy, toaleta, na placu zabaw, przed wejściem do hali, schody, na przerwach, taki mały krótki korytarz, bo jestem tam szarpany.
7. Niepokojącym zjawiskiem są zasygnalizowane w ankietach:
1. Palenie papierosów- Żaden uczeń nie przyznał się do palenia papierosów, tymczasem wskazało na to 2,02% (2U z 8a) uczniów, twierdząc, że było świadkiem palenia papierosów przez swojego kolegę.
 - Wagary - Żaden uczeń nie przyznał się do wagarów, tymczasem zdaniem 5% nauczycieli na terenie szkoły mają miejsce wagary, a 4,04% (4U z 8a) uczniów twierdzi, że było świadkiem wagarów swojego kolegi z klas.
8. Zdecydowana większość uważa, że szkoła jest bezpieczna, nie ma potrzeby zmian lub też nie podaje żadnej propozycji. Pojedynczy respondenci wskazują:
- Rodzice: większa kontrola na korytarzach i w czasie przerw, dyscyplinowanie uczniów sprawiających trudności wychowawcze, wzywianie rodziców, uświadamianie nauczycieli, poruszanie tematów agresji na lekcjach godzin wychowawczych, uświadamianie o skutkach agresji, przemocy, kamera na ścianie dobrych myśli, osoby pilnujące ruchu w miejscach przechodzenia dzieci.
 - Uczniowie: za mała uwaga nauczycieli na przemoc słowną, kamery w szatniach, lepsza droga, kamera na ścianie dobrych myśli, wygodniejsze krzesła, więcej nauczycieli na korytarzach, dzwonki na początku i na końcu lekcji, osoba pilnująca wejście do holi, na placu zabaw hasło dla tych grzecznych.

REKOMENDACJE:

1. Należy być czujnym na wszelkie niepokojące zachowania uczniów zarówno w czasie nauki stacjonarnej jak i zdalnej. Na bieżąco informować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego o zauważonych przejawach zachowań ryzykownych uczniów. Należy być wyjątkowo czujnym na zachowania uczniów w sieci.
2. W czasie kwadransa wychowawczego, w kontaktach z nauczycielami sygnalizować niepokojące zachowania i sytuacje w szkole, szczególnie te, które zagrażają bezpieczeństwu ucznia.
3. Informować uczniów o obowiązku przestrzegania Regulaminu Szkolnego, powiadamiać uczniów i ich rodziców o konsekwencjach nieprzestrzegania ustalonych w nim zasad. Uświadamiać pozytywny wpływ przestrzegania ustalonych zasad na przyjazny klimat w szkole. Uświadamiać nie tylko prawa, ale i obowiązki ucznia.
4. Szczególną uwagę należy zwracać na zachowanie uczniów na przerwach - przypominać, że w czasie przerw oraz przemieszczania się po szkole obowiązuje bezwzględny zakaz biegania, popychania się i głośnego krzyczenia, natomiast w sytuacji nauki zdalnej zwracać uwagę na to, co robią uczniowie przed lekcją online i kończyć lekcję dopiero po wylogowaniu się wszystkich uczniów danej klasy.
5. Wyjaśnić zasygnalizowane w ankietach wagary i palenie papierosów. Być czujnym wobec uczniów odnośnie używek, szczególnie e- papierosów i niebezpiecznych substancji.
6. Na bieżąco monitorować sytuację wychowawczą w klasie i szkole. Często wykorzystywać WOREK EMPATII. Starać się na każdej godzinie wychowawczej poświęcić czas na sprawy i problemy uczniów, nie tylko nt. ewentualnych niepożądanych zachowań, ale także promowania tego co dobre i właściwe.
7. Prowadzić działania integrujące uczniów, rozwijające empatię – w celu eliminowania odrzucenia

i ośmieszania wśród uczniów. Eksponować dobre i mocne strony dziecka wobec niego samego, klasy, wobec rodziców. Uświadamiać uczniom skutki agresywnych zachowań, uczyć empatii i życzliwości. Prowadzić zajęcia nt. zachowań asertywnych np.: „Jak radzić sobie z presją grupy?”.

8. Przypominać uczniom o konieczności zachowania podstawowych zasad kultury osobistej (szczególnie używania zwrotów grzecznościowych), zarówno w szkole wobec kolegów, koleżanek, pracowników szkoły, jak i osób odwiedzających szkołę oraz w innych miejscach publicznych. Dotyczy to również kontaktów online.
9. Uwrażliwiać uczniów na konieczność zgłaszania osobom dorosłym wszystkich niebezpiecznych i niepokojących sytuacji i zachowań w szkole oraz w kontaktach online. Sprawdzać wszelkie niepokojące sygnały. Na bieżąco wyjaśniać nieporozumienia, informować rodziców i angażować ich do wspólnych oddziaływań wychowawczych.
10. Konsekwentnie reagować na wszelkie niekulturalne i agresywne zachowania uczniów, w celu ich eliminowania.
11. Konsekwentnie i dokładnie analizować przyczyny nieobecności uczniów. Systematycznie zaznaczać nieobecności. Dotyczy to też zajęć dodatkowych. O „podejrzanej” nieobecności informować na bieżąco wychowawcę, rodziców.
12. Kontynuować działania profilaktyczno – wychowawcze : pogadanki , zajęcia psychoedukacyjne, ulotki, plakaty, udział w konkursach i akcjach propagujących zdrowy styl życia ,rozmawiać z uczniami i rodzicami nt. sposobów przeciwdziałania przemocy i agresji oraz nt. zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkohol, papierosy, tabaka, środki psychoaktywne oraz komputer – Internet).
13. Rozmawiać z uczniami oraz ich rodzicami nt. form spędzania czasu wolnego przez dzieci (w jakim towarzystwie przebywają?, z kim i w jaki sposób korespondują?, czy nie nadużywają telefonów komórkowych, Internetu?). Promować aktywne spędzanie czasu wolnego.
14. W sytuacjach trudnych i konfliktowych współdziałać z pedagogiem, psychologiem oraz Zespołem Wychowawczo-Profilaktycznym.

WNIOSKI I REKOMENDACJE Z PODSUMOWANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU „KULTURA I SZACUNEK TWORZĄ TWÓJ WIZERUNEK”:

WNIOSKI:

1. Wyróżnienie w Pomorskim Konkursie „Jesteśmy Razem” świadczy o tym, że nasz Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy jest dobrym i efektywnym programem.
2. Program realizowany był zgodnie z Harmonogramem.
3. Wspólne działania uczniów, rodziców i nauczycieli mają dobry wpływ na budowanie przyjaznego klimatu w szkole, a tym samym na poczucie bezpieczeństwa.
4. Ogólnie sytuację wychowawczą szkoły w bieżącym roku szkolnym 2021/2022 można ocenić jako dobrą.
5. Wszystkie zamierzone działania tj.: konsekwentna realizacja zadań Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, zrealizowana tematyka godzin wychowawczych, zajęcia integracyjne, zajęcia dodatkowe dla uczniów, warsztaty profilaktyczno – wychowawcze, rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, dobra współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologa itd., przyniosły pożądane efekty i wpłynęły pozytywnie na sytuację wychowawczą w szkole.

Podjęte działania wychowawcze i profilaktyczne miały duże znaczenie na zachowanie bezpieczeństwa w szkole – z badań wynika, że - 94,95% uczniów *czuje się w szkole bezpiecznie*. Jest to jednak niższy wynik niż w latach ubiegłych. Związane jest to prawdopodobnie z sytuacją pandemiczną w Polsce i na świecie.

REKOMENDACJE:

1. Należy zintensyfikować działania, np. spotkania z fachowcami i ciekawymi ludźmi, nie tylko w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych, cyberprzemocy, udostępniania swojego wizerunku i wizerunku innych w Internecie, komunikowania się na portalach społecznościowych z kulturą i szacunkiem dla drugiego człowieka, z zakresu ryzyka uzależnień i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ale również w zakresie udzielania I pomocy przedmedycznej i preorientacji zawodowej. Należy zwiększyć ilość zajęć z zakresu komunikacji, uczyć rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu, przeciwdziałać wszelkiej przemocy słownej i fizycznej.
2. Należy zwracać bardzo dużą uwagę na wszystkie działania, które sprzyjają integrowaniu uczniów, budowaniu przyjaźni i rozwijaniu empatii.

3. Rozmawiać z uczniami oraz ich rodzicami nt. form spędzania czasu wolnego przez dzieci (w jakim towarzystwie przebywają?, z kim i w jaki sposób korespondują?, czy nie nadużywają telefonów komórkowych, Internetu?).
4. Promować aktywne spędzanie czasu wolnego.
5. Uwrażliwiać uczniów na konieczność informowania dorosłych w szkole o wszelkich niepokojących zachowaniach uczniów, również w kontaktach online.
6. Być czujnym na wszelkie przejawy agresji i przemocy wśród uczniów, reagować i wyjaśniać sytuacje na bieżąco.
7. Stwarzać uczniom możliwości i okazje do pokazania ich mocnych stron, osiągnięcia sukcesów.

EFEKTY I REKOMENDACJE Z ANALIZY SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ W ROKU SZKOLNYM 2021/2022:

EFEKTY

1. Ogólnie sytuację wychowawczą szkoły w bieżącym roku szkolnym 2021/2022 można ocenić jako dobrą.
2. Wszystkie zamierzone działania tj.: konsekwentna realizacja zadań Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, zrealizowana tematyka godzin wychowawczych, zajęcia integracyjne, zajęcia dodatkowe dla uczniów, warsztaty profilaktyczno – wychowawcze, rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, dobra współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologa itd., przyniosły pożądane efekty i wpłynęły pozytywnie na sytuację wychowawczą w szkole.
Podjęte działania wychowawcze i profilaktyczne miały duże znaczenie na zachowanie bezpieczeństwa w szkole – z badań wynika, że 94,95% uczniów *czuje się w szkole bezpiecznie*. Jest to jednak niższy wynik niż w latach ubiegłych. Związane jest to prawdopodobnie z sytuacją pandemiczną w Polsce i na świecie.

REKOMENDACJE:

1. Należy być czujnym na wszelkie niepokojące zachowania uczniów. Na bieżąco informować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego o zauważonych przejawach zachowań ryzykownych uczniów.
2. Należy uświadamić uczniów o konsekwencjach niewłaściwych zachowań w sieci, przeciwdziałać cyberprzemocy.
3. W czasie kwadransa wychowawczego, w kontaktach z nauczycielami sygnalizować niepokojące zachowania i sytuacje w szkole, szczególnie te, które zagrażają bezpieczeństwu ucznia.
4. Informować uczniów o obowiązku przestrzegania Regulaminu Szkolnego, powiadamiać uczniów i ich rodziców o konsekwencjach nieprzestrzegania ustalonych w nim zasad. Uświadamić pozytywny wpływ przestrzegania ustalonych zasad na przyjazny klimat w szkole. Uświadamić nie tylko prawa, ale i obowiązki ucznia.
5. Szczególną uwagę należy zwracać na zachowanie uczniów na przerwach - przypominać, że w czasie przerw oraz przemieszczania się po szkole obowiązuje bezwzględny zakaz biegania, popychania się i głośnego krzyczenia.
6. Należy być czujnym wobec uczniów odnośnie używek, szczególnie e- papierosów i niebezpiecznych substancji.
7. Na bieżąco monitorować sytuację wychowawczą w klasie i szkole. Często wykorzystywać WOREK EMPATII. Starać się na każdej godzinie wychowawczej poświęcić czas na sprawy i problemy uczniów, nie tylko nt. ewentualnych niepożądanych zachowań, ale także promowania tego co dobre i właściwe.
8. Prowadzić działania integrujące uczniów, rozwijające empatię – w celu eliminowania odrzucenia i ośmieszania wśród uczniów. Eksponować dobre i mocne strony dziecka wobec niego samego, klasy, wobec rodziców.
9. Przypominać uczniom o konieczności zachowania podstawowych zasad kultury osobistej (szczególnie używania zwrotów grzecznościowych) , zarówno w szkole wobec kolegów, koleżanek, pracowników szkoły, jak i osób odwiedzających szkołę oraz w innych miejscach publicznych. Dotyczy to również kontaktów online.
10. Uwrażliwiać uczniów na konieczność zgłaszania osobom dorosłym wszystkich niebezpiecznych i niepokojących sytuacji i zachowań w szkole. oraz w kontaktach online.
11. Konsekwentnie reagować na wszelkie niekulturalne i agresywne zachowania uczniów, w celu ich eliminowania.

12. Konsekwentnie i dokładnie analizować przyczyny nieobecności uczniów. Systematycznie zaznaczać nieobecności. Dotyczy to też zajęć dodatkowych. O „podejrzanę” nieobecności informować na bieżąco wychowawcę, rodziców.
13. Należy zwiększyć ilość zajęć z zakresu komunikacji, uczyć rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu, przeciwdziałać wszelkiej przemocy słownej i fizycznej.
14. Kontynuować działania profilaktyczno – wychowawcze: pogadanki , zajęcia psychoedukacyjne, ulotki, plakaty, udział w konkursach i akcjach propagujących zdrowy styl życia ,rozmawiać z uczniami i rodzicami nt. sposobów przeciwdziałania przemocy i agresji oraz nt. zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkohol, papierosy, tabaka, środki psychoaktywne oraz komputer – Internet).
15. W sytuacjach trudnych i konfliktowych współdziałać z pedagogiem, psychologiem oraz Zespołem Wychowawczo-Profilaktycznym.

Po zapoznaniu się z przedstawionymi wynikami badań ankietowych oraz wnioskami i dotychczasowymi doświadczeniami szkoły dodatkowo przeprowadziliśmy wstępną analizę warunków indywidualnych uczniów, środowiska naszych wychowanków oraz zasobów szkolnych.

Na podstawie czego wyłoniliśmy tzw. czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące na obszarze naszych działań wychowawczo - profilaktycznych.

CZYNNIKI RYZYKA

1. Zagrożenie bezpieczeństwa w Europie /wojna w Ukrainie/
2. Ewentualne zagrożenie epidemiologiczne;
3. Zachowania ryzykowne występujące wśród uczniów:
 - cyberprzemoc,
 - niewystarczająca wiedza na temat konsekwencji związanych z przemocą, w tym szczególnie cyberprzemocą,
 - zaburzenia w kontaktach społecznych spowodowane m.in. ograniczonymi kontaktami społecznymi uczniów w okresie pandemii,
 - eksperymentowanie ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, e-papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne,
 - nieodpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci,
 - brak kontroli emocji,
 - uleganie presji grupy,
 - odrzucenie przez rówieśników, izolacja,
 - niska samoocena,
 - brak samodzielności i samokontroli u niektórych uczniów,
 - niepowodzenia w nauce,
 - nadpobudliwość psychoruchowa,
 - agresja i przemoc,
 - autoagresja,
 - wagary,
 - negatywny wpływ grupy rówieśniczej,
 - brak odpowiednich nawyków i umiejętności związanych z pracą w grupie,
 - niedostateczna umiejętność rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
 - wulgaryzmy,
 - negatywny wpływ mediów,
 - brak efektywnie spędzanego czasu wolnego.
4. **Czynniki ryzyka występujące w środowisku domowym uczniów:**
 - niewydolność wychowawcza rodziców,
 - ryzyko przemocy domowej,
 - zbyt mała ilość efektywnie spędzanego czasu wolnego z dzieckiem,
 - „zapracowanie” rodziców,
 - niedostateczna wiedza na temat konsekwencji związanych z przemocą, w tym szczególnie cyberprzemocą,

- nieobecność jednego z rodziców,
- bezrobocie rodziców, niski status materialny,
- konflikty rodzinne,
- bieda lub bogactwo rodziców,
- słaba więź z rodzicami,
- nadużywanie alkoholu, rodzina tzw. problemowa,
- przemoc domowa,
- zaniedbanie środowiskowe,
- brak autorytetów,
- dostępność alkoholu, papierosów, narkotyków, substancji psychoaktywnych.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

1. Zasoby szkoły do prowadzenia profilaktyki:

- adekwatna do potrzeb pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- realizacja zadań Zespołu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- realizacja zadań Zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych Uczniów,
- nauczyciele przeszkoleni w zakresie tworzenia i realizowania programów wychowawczych i profilaktycznych oraz bezpieczeństwa,
- realizacja różnorodnych programów profilaktycznych, w tym we współpracy z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- bieżąca i efektywna współpraca z rodzicami,
- wyposażenie w materiały pomocnicze,
- dobra baza szkolna,
- atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów,
- bogate zasoby biblioteczne,
- aktywność uczniów i zaangażowanie rodziców w nauczaniu zdalnym.

2. Czynniki chroniące dzieci przed zachowaniami ryzykownymi:

- silna więź z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- wsparcie w trudnych sytuacjach u dorosłej osoby,
- praktyki religijne,
- zakorzenienie w normach i tradycji,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań,
- kształtowanie pozytywnej samooceny,
- monitoring bezpieczeństwa,
- „worek empatii”,
- bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych,
- promowanie różnych osiągnięć uczniów na forum klasy i szkoły,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- uczenie komunikowania swoich potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem.

3. Współpraca ze środowiskiem, a w szczególności z :

- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somoninie,
- GOPS w Somoninie,
- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Kartuzach,
- Sądem Rejonowym w Kartuzach,
- Władzami Samorządowymi,
- Rodzicami dzieci,
- GOK w Somoninie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach,

- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach,
- Rewirem Dzielnicowych w Somoninie, Komendą Powiatową Policji w Kartuzach,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Somoninie,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Somoninie,
- innymi instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

III. PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2022/2023.

- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
- Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

VI. NASZE PRIORYTETY W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W TYM ROKU SZKOLNYM /NA PODSTAWIE ANALIZY/:

- 1) Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.
- 2) Budowanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej między uczniami.
- 3) Rozwiązywanie konfliktów na drodze dialogu; mediacje rówieśnicze.
- 4) Przeciwdziałanie przemocy słownej i fizycznej.
- 5) Asertywność i radzenie sobie z presją grupy.
- 6) Kultura osobista; kultura słowa, zachowania, bycia; podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów.
- 7) Integracja uczniów; budowanie relacji i więzi z uczniami; wzajemna pomoc i wsparcie; współpraca; przeciwdziałanie odrzuceniu i izolacji; wzajemna akceptacja człowieka innego ode mnie.
- 8) Współpraca w grupie; wartość współdziałania.
- 9) Formy spędzania czasu wolnego, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia świata cyfrowego;; edukacja dzieci na temat wpływu mediów, filmów oraz gier komputerowych na ich życie i ich rówieśników. Promowanie zdrowia, zdrowego stylu życia; zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna; aktywne i spędzanie czasu wolnego; uświadamianie uczniom istoty aktywności fizycznej i jej związku z samopoczuciem; rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- 10) Odpowiedzialność w sieci; bezpieczeństwo w świecie wirtualnym; cyberprzemoc, udostępnianie swojego wizerunku w sieci, korzystanie z portali społecznościowych z szacunkiem dla drugiego człowieka; utrwalenie bezpiecznych zachowań, które chronią lub zmniejszają ryzyko związane z zagrożeniami w sieci; zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z Internetu.
- 11) Tolerancja i życzliwość; empatia, wartość empatii.
- 12) Szacunek do kolegów, koleżanek i osób starszych.
- 13) Zaufanie do szkoły, szacunek do ucznia.

- 14) Kształtowanie poczucia własnej wartości, prawdomówność, uczciwość;
- 15) Zagrożenia współczesnego świata, w tym zagrożenia epidemiczne, zagrożenia wojny.
- 16) Odpowiedzialność za swoje decyzje i czyny; kształtowanie postaw ukierunkowanych na odpowiedzialność; odpowiedzialność za samodzielną i systematyczną naukę; wytrwałość w dążeniu do celu; zwiększanie jakości wykonywanej pracy uczniów; uczenie samodzielności.
- 17) Indywidualizacja nauczania; motywacja do nauki i rozwijaniu zainteresowań; promowanie uczniów o wysokiej kulturze osobistej i pracowitych;
- 18) Zagrożenia związane z eksperymentowaniem z różnego rodzaju używkami, m.in. takimi jak: e-papierosami, papierosami, dopalaczami, alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi; profilaktyka uzależnień /używków, Internet, telefony komórkowe/.
- 19) Radzenie sobie z emocjami /lęk, zachowania depresyjne, inne zaburzenia emocjonalne/ powstałe m.in. w wyniku długotrwałej pandemii i nauczania zdalnego; prowadzenie zajęć z zakresu radzenia sobie ze stresem i emocjami. rozmowy o emocjach; indywidualne rozmowy z uczniem o jego potrzebach i możliwościach oraz wspieranie w sytuacjach trudnych pokonywanie nieśmiałości.
- 20) Rozwijanie inicjatywy wśród uczniów; działania Samorządu Uczniowskiego, Wolontariat, ZHP.

V. CEL GŁÓWNY

Promowanie życzliwości w życiu codziennym. Kształtowanie u uczniów odpowiednich postaw wobec siebie i innych ludzi opartych na przyjaznej komunikacji.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej, zachowań empatycznych ukierunkowanych na życzliwość.
- 2) Wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa uczniów.
- 3) Zwiększanie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem.
- 4) Integracja kulturowa uczniów ukraińskich i polskich.
- 5) Budowanie relacji rówieśniczych w oparciu o pozytywne wartości, takie jak: tolerancja wobec różnych religii, kultur, tradycji, szacunek wobec osób innej narodowości.
- 6) Uczenie rozwiązywania konfliktów z szacunkiem dla drugiego człowieka.
- 7) Kształtowanie postaw kultury zachowania i szacunku wobec siebie i innych oraz postaw odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- 8) Wykrywanie wartości w życiu rodziny, społeczności szkolnej.
- 9) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
- 10) Efektywne współdziałanie z rodzicami.
- 11) Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
- 12) Zapobieganie przemocy rówieśniczej w szkole (cyberprzemoc, wykluczenie, presja grupy, mobing).
- 13) Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.
- 14) Rozwijanie empatii i wrażliwości na drugiego człowieka, zdolności rozumienia potrzeb innych.
- 15) Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego. Rozwijanie Wolontariatu i ZHP.
- 16) Promowanie zdrowia. Wdrażanie do zdrowego stylu życia oraz efektywnego spędzania czasu wolnego.
- 17) Poszerzenie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień oraz negatywnych zjawisk społecznych w celu zapobiegania, bądź wczesnego rozpoznania problemu.
- 18) Podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.
- 19) Wzmocnienie edukacji ekologicznej; rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
- 20) Kształtowanie postaw proekologicznych. Upowszechnianie zasad „fair play” wobec natury, przyrody, szeroko rozumianej ekologii.
- 21) Kształtowanie prawidłowych postaw wobec środków uzależniających (papierosy, e-papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne).
- 22) Profilaktyka uzależnień, takich jak: fonoholizm, komputer, Internet, portale społecznościowe.
- 23) Kształtowanie prawidłowych postaw wobec negatywnych, antyspołecznych zachowań.

- 24) Poszerzenie wiedzy na temat konsekwencji związanych z przemocą, w tym szczególnie cyberprzemocą.
- 25) Promowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci.
- 26) Dążenie do pełnej integracji w grupie rówieśniczej i zapobieganie zjawisku odrzucenia i izolacji.
- 27) Uczenie rozwiązywania konfliktów rówieśniczych na drodze mediacji rówieśniczych.
- 28) Uczenie adekwatnego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach.
- 29) Promowanie „*savoir - vivre*” w życiu codziennym.
- 30) Kształtowanie umiejętności współdziałania i współżycia w zespole.
- 31) Stosowanie w praktyce praw i obowiązków ucznia i dziecka.
- 32) Uczenie rozwiązywania konfliktów z szacunkiem dla drugiego człowieka.
- 33) Budowanie więzi między członkami Społeczności szkolnej, integrowanie społeczności szkolnej poprzez wspólne działania.
- 34) Ukazywanie właściwych postaw społecznych poprzez prezentacje autorytetów, w tym Patrona Szkoły.
- 35) Uczenie tego, że każdy człowiek, bez względu na rasę, wyznanie, przekonania oraz ograniczenia fizyczne i umysłowe zasługuje na szacunek i tolerancję.
- 36) Uczenie odwagi cywilnej.
- 37) Rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych.
- 38) Kształtowanie umiejętności samokontroli, radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- 39) Motywowanie uczniów do wspólnego dostrzegania/zauważania zjawiska agresji wśród młodego pokolenia, podejmowania działań na rzecz „świata bez agresji”.
- 40) Uczestniczenie w tworzeniu tradycji Klasy i Szkoły.
- 41) Uczenie i wspieranie samorządności uczniowskiej.
- 42) Kształtowanie postaw patriotyzmu. Uczenie szacunku do symboli Regionu i symboli narodowych.
- 43) Propagowanie kaszubszczyzny. Promowanie literatury kaszubskiej i języka kaszubskiego.
- 44) Edukacja globalna.
- 45) Zachęcanie uczniów do aktywnego czytelnictwa, samodzielnego pogłębiania wiedzy, korzystania z różnych źródeł informacji, w tym z zasobów biblioteki szkolnej.
- 46) Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kołach przedmiotowych, pracy w Samorządzie Uczniowskim, aktywnego uczestnictwa w uroczystościach i imprezach szkolnych.
- 47) Kontakt z instytucjami i strukturami samorządowymi - rozwijanie współpracy.
- 48) Uaktualnianie wiedzy uczniów i rodziców na temat sposobów szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych takich jak: przemoc rówieśnicza, przemoc domowa, uzależnienia.

VII. ZAKRES TREŚCI

- Bezpieczeństwo w szkole.
- Wojna w Ukrainie.
- Pokój na świecie.
- Rodzina, jej tradycje i wartości.
- Patriotyzm. Postawy patriotyczne. Symbole regionalne i narodowe.
- Kultura i tradycje Regionu, dziedzictwo kulturowe.
- Adekwatne zachowanie w różnych sytuacjach.
- Komunikacja interpersonalna.
- Kultura osobista.
- Życzliwość w stosunku do siebie i innych.
- Szacunek dla siebie i innych.
- Zdrowie i zdrowy styl życia. Zdrowe odżywianie.
- Efektywne spędzanie czasu wolnego.
- Ekologia i postawy proekologiczne. Zmiany klimatyczne.
- Środowisko naturalne.
- Wrażliwość na krzywdę innych.
- Akcje charytatywne, Wolontariat, ZHP.
- Odpowiedzialność.

- Samodzielność.
- Samokontrola.
- Samoocena.
- Przyjaźń.
- Kreatywność.
- Wyrwałość.
- Szczerość.
- Wdzięczność.
- Marzenia. Wyznaczanie sobie celów.
- Nadzieja.
- Optymizm.
- Szukanie pomocy w sytuacjach kryzysowych.
- Dobre więzi i relacje międzyludzkie. Życzliwość wobec innych.
- Wartości w życiu człowieka.
- Prawa człowieka i prawa dziecka. Instytucje, dokumenty w obronie praw człowieka i praw dziecka.
- Profilaktyka uzależnień.
- Przeciwdziałanie cyberprzemocy.
- Profilaktyka zagrożeń, w tym szczególnie: używki, cyberprzemoc, fonoholizm, eksperymentowanie ze środkami ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne.
- Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.
- Edukacja prawna.
- Preorientacja zawodowa.
- Autorefleksja i samoocena.
- Integracja rówieśnicza.
- Dialog. Mediacje rówieśnicze.
- Odwaga cywilna.
- Empatia – spróbuj poczuć to co ja.
- Współpraca i współdziałanie w grupie.
- Podstawowe umiejętności prospołeczne: słuchanie, nawiązywanie rozmowy, prowadzenie rozmowy, zadawanie pytań, dziękowanie, przedstawianie się, przedstawianie innych osób, mówienie komplementów, proszenie o pomoc, przyłączanie się, udzielanie instrukcji, wykonywanie poleceń, przeproszanie, przekonywanie innych.
- Umiejętności emocjonalne: znajomość własnych uczuć, wyrażanie swoich uczuć, rozumienie uczuć innych osób, radzenie sobie z czyjąś złością, wyrażanie sympatii, radzenie sobie ze strachem, nagradzanie samego siebie.
- Umiejętność radzenia sobie ze stresem: informowanie dorosłych, radzenie sobie ze wstydem (zakłopotaniem), radzenie sobie z pominięciem (odrzuconiem), stawanie w obronie przyjaciela, reagowanie na namawianie, reagowanie na niepowodzenia, radzenie sobie ze sprzecznymi informacjami, radzenie sobie z presją grupy.
- Profilaktyka przemocy i agresji.
- Zagrożenia społeczne.
- Dezaprobata dla zachowań agresywnych.
- Właściwe reagowanie na agresję. Alternatywne umiejętności wobec agresji: proszenie o pozwolenie, dzielenie się czymś, pomaganie innym, negocjowanie, stosowanie samokontroli, obrona własnych praw, reagowanie na zaczepki, unikanie kłopotów z innymi, unikanie bójk.
- Zasady i normy obowiązujące w Szkole, dokumentacja szkoły.
- Samorząd i samorządność.
- Edukacja globalna.
- Historia szkoły.
- Tradycje i ceremoniał szkoły.

- Patron szkoły Kardynał Stefan Wyszyński.
- ERASMUS+: AKREDYTACJA.

VIII. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

1. Program wychowawczo – profilaktyczny przez kolejne miesiące roku szkolnego zgodnie z tradycją naszej szkoły przebiegać będzie zgodnie z poniższymi hasłami:

- Wrzesień – MIESIĄC SZKOLNYCH TRADYCJI I BEZPIECZNEJ SZKOŁY
- Październik – MIESIĄC SZACUNKU
- Listopad – MIESIĄC ŻYCZLIWOŚCI I TOLERANCJI
- Grudzień – MIESIĄC DOBRYCH ŻYCZEŃ
- Styczeń/luty – MIESIĄCE PROTESTU PRZECIW AGRESJI
- Marzec – MIESIĄC KULTURY – NIE TYLKO OSOBISTEJ
- Kwiecień – MIESIĄC ZDROWIA
- Maj – MIESIĄC RODZINY
- Czerwiec – MIESIĄC PATRONA I HISTORII SZKOŁY

W zależności od ewentualnych zagrożeń i nieprzewidzianych sytuacji, Program będzie realizowany poprzez np.: formy online, akcje w obrębie jednej klasy.

Ponadto, Program realizowany będzie poprzez:

- prowadzenie zajęć, akcji, dodatkowych programów profilaktycznych, edukacyjnych z uczniami, mających na celu wyrobienie odpowiednich, pożądanych postaw wobec zjawisk: przemocy, wandalizmu, uzależnień;
- stwarzanie uczniom warunków do efektywnego spędzania czasu wolnego,
- kontynuację i wzmoczenie współpracy z Rodzicami;
- aktualizowanie i poszerzanie wiedzy nauczycieli i rodziców nt. działań profilaktycznych w szkole;
- niezwłoczne interweniowanie wszystkich pracowników szkoły, rodziców a także uczniów w sytuacji jakiegokolwiek przejawów przemocy, agresji oraz pojawiających się uzależnień;
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom z rodzin tzw. problemowych, środowisk zagrożonych patologią, uczniom z rodzin uzależnionych, alkoholowych;
- objęcie opieką i terapią uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze;
- objęcie szczególną troską i wsparciem psychologiczno – pedagogicznym uczniów z Ukrainy.
- współpracę z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, poradniami specjalistycznymi zajmującymi się profilaktyką i leczeniem uzależnień, GOPS);
- efektywne działanie Szkolnych Zespołów Wychowawczo – Profilaktycznych;
- realizację Programu ERASMUS+ AKREDYTACJA.
- Realizację działań w ramach „SIECI SZKOŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE”.
- Realizację programu „APTECZKA PIERWSZEJ POMOCY EMOCJONALNEJ”.
- Realizację programów profilaktycznych we współpracy z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Akcje charytatywne i szerzenie idei Wolontariatu.

2. Program realizowany jest na wszystkich zajęciach w szkole przez wszystkich nauczycieli oraz przy współpracy rodziców.

3. Wychowawcy klas uwzględniają działania dotyczące realizacji Programu w planach pracy wychowawczej dla poszczególnych klas.

4. Program jest spójny z *Kalendarzem Imprez i Uroczystości Szkolnych* /Załącznik 3/.

5. Zakłada się angażowanie w realizację działań wychowawczych całej Społeczności szkolnej.

6. Dana klasa i wyznaczeni nauczyciele przyjmują odpowiedzialność za realizację poszczególnych działań i haseł Programu.

7. Do współpracy przy realizacji Programu zaprasza się rodziców i instytucje wspomagające pracę szkoły.

8. Systematyczne działania podejmuje Samorząd Uczniowski, który uwzględnia je w swoim planie pracy

na bieżący rok szkolny.

9. Program obejmuje działania szkoły w zakresie BRD, których głównym celem jest rozszerzanie i doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym oraz zdobywanie przez uczniów karty rowerowej.
10. We wszystkich Harmonogramach działań uwzględnia się:
 - Kolorowe zdrowe dni/akcje;
 - Worek empatii;
 - Obchody Świąt Patriotycznych;
 - Działania w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych; profilaktyka zagrożeń, w tym szczególnie: używki, cyberprzemoc, fonoholizm; edukacja antynarkotykowa, dilerowanie i eksperymentowanie z dopalaczami;
 - Szkolny Dzień Protestu Przeciw Przemocy i Agresji;
 - Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka;
 - Akcje ekologiczne;
 - Wolontariat, akcje charytatywne.
 - Działania Samorządu Uczniowskiego
 - ERASMUS + AKREDYTACJA
 - Działania SZKOŁY PROMUJĄCEJ ZDROWIE.
11. Każda klasa /od klas IV – VIII/ przygotowuje swój własny WOREK EMPATII;
12. W szkole jest SKRZYNKA ZAUFANIA.
13. Kontynuuje się DZIEŃ BEZ STRESU oraz DZIEŃ BEZ PLECAKA.

WNIOSKI Z NADZORU PEDAGOGICZNEGO – REKOMENDACJE NA ROK SZKOLNY 2022/2023

- Ujmować w planach pracy szeroko rozumiane zagadnienia patriotyczne.
- Planować wycieczki o charakterze patriotycznym i historycznym, rozważyć zwiedzanie miejsc dotychczas nieznanych.
- Zaleca się zagadnienia udział w projektach i programach o charakterze patriotycznym.
- Zwiększyć liczbę uczniów zaangażowanych w działania patriotyczne oraz w szerszym zakresie współpracować przy ich organizacji z instytucjami zewnętrznymi.
- Częściej angażować rodziców i przedstawicieli lokalnych instytucji we współpracę ze szkołą w/w obszarze tematycznym.
- Włączyć w pracę biblioteki szkolnej powyższą tematykę na stałe.
- Zagadnienia dotyczące wspierania wychowawczej roli rodziny wychowawcy i specjaliści umieszczają je w swoich planach pracy.
- Nauczyciele muszą dołożyć wysiłku, aby diagnozować potrzeby uczniów /uzależnienia, wycofanie, depresje/, udzielać wsparcia w formie bieżącej pracy z uczniem oraz realizują godziny z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Zaplanować formy wsparcia dla uczniów z Ukrainy.
- Analizować skuteczność i prawidłowość udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, rzetelność pełnionych dyżurów, znajomość i sposób wdrażania procedur dotyczących bezpieczeństwa.
- Dbać o właściwy klimat szkoły będący jednym z najważniejszych czynników chroniących.
- Nadal planować i realizować zajęcia i programy promujące postawy prozdrowotne uczniów.
- Kontynuować SZKOŁĘ PROMUJĄCĄ ZDROWIE, programy i projekty dotyczące zdrowego żywienia.
- Zobowiązuje się wychowawców do przedstawienia rodzicom wpływu realizowanych działań na kondycję fizyczną i psychiczną ich dzieci.
- Aby wzmocnić efekty zdrowej aktywności sportowej należy kontynuować różnorodne zajęcia sportowe, dostosowane do zainteresowań i potrzeb naszych uczniów.
- Kontynuować podjęte działania zgodnie z programem wychowawczo – profilaktycznym i planem działań wychowawców.

- Przeprowadzać kolejne rozmowy z uczniami, rodzicami na temat bezpieczeństwa w sieci.
- Kontynuować działania proekologiczne w różnych formach. Realizować szeroko rozumiana problematykę dotyczącą ochrony środowiska.
- W proces wychowawczy angażować rodziców.
- Zachęcać uczniów do czytania książek.
- W sposób szczególny zadbać o właściwy klimat szkoły, relacje nauczyciel – uczeń; uczeń w szkole powinien czuć się szczęśliwie i bezpiecznie.

CELE GŁÓWNE PROGRAMÓW ERASMUS+ AKREDYTACJA

- Uatrakcyjnienie placówki poprzez podniesienie poziomu nauczania, zaoferowanie rozwijających zajęć dodatkowych, różnorodnych form i metod pracy, możliwości nauki dodatkowego języka obcego.
- Integracja społeczności lokalnej.
- Kulturowanie miejscowej kultury i rozwój pozytywnego postrzegania.
- Umiejętność obchodzenia się z przyrodą i szacunek.
- Wysokie kompetencje językowe, informatyczne i osobiste uczniów oraz nauczycieli.

METODY, FORMY, SPOSOBY PRACY:

- 1) W zakresie form i metod realizacji zakłada się dowolność działań w zależności od realizowanej tematyki i inwencji uczniów. Wychowawca klasy i rodzice spełniają rolę wspierającą.
- 2) W realizacji celów działań uwzględnia się rekomendacje z nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/23 oraz priorytety MEiN.
- 3) Zakłada się ewentualne ograniczenia w organizacji imprez i akcji masowych, tj.: apeli, imprez ogólnoszkolnych, konkursów, wycieczek (co zawiera odrębna dokumentacja) oraz zmianę form realizacji poszczególnych zadań, np. spowodowane ewentualnym zagrożeniem epidemiologicznym.
- 4) Za „Worek empatii” odpowiedzialny jest wychowawca klasy. Głównym celem tego działania jest bieżące monitorowanie sytuacji wychowawczej w każdej klasie, eliminowanie zachowań niepożądanych, poznawanie refleksji uczniów.
- 5) Współpraca z rodzicami obejmująca nie tylko współdziałanie w sytuacjach niepokojących i trudnych, ale w sytuacjach sukcesów, zaangażowania w życie szkoły i środowiska, akcji ogólnopolskich; zachęcamy rodziców do współuczestniczenia w organizacji konkursów, imprez klasowych i ogólnoszkolnych.
- 6) Ponadto w realizacji Programu preferuje się:
 - zajęcia integrujące,
 - zajęcia edukacyjne i psychoedukacyjne,
 - ćwiczenia, które będą pobudzały do zastanowienia się, wymiany zdań, aby dzieci mogły skorzystać z bogactwa, jakim jest doświadczenie Drugiego (ćwiczenia, w których dzieci zastanawiają się, jaką podjąć decyzję, czy wymyślony kolega X postąpił słusznie, pozwalają dokonać przybliżonej oceny, na jakim etapie rozwoju moralnego są nasi uczniowie, co z kolei może być pomocne przy ustalaniu dalszej pracy wychowawczej),
 - konkursy, festyny, szkolenia, akcje szkolne, ulotki, gazetki szkolne, wycieczki, rajdy,
 - spotkania uczniów z ciekawymi ludźmi, fachowcami, np.: z policjantem, lekarzem, psychoterapeuta, pracownikami PPP; opowieści rodziców, dziadków, fachowców, warsztaty z rodzicami,
 - WOLONTARIAT,
 - ZHP,
 - działania Samorządu Uczniowskiego,
 - działania podejmowane na zajęciach pozalekcyjnych,
 - *Kalendarz Imprez i Uroczystości Szkolnych na rok szkolny 2022/2023*,
 - doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętności wychowawczych, bezpieczeństwa,
 - edukację i działania rodziców,
 - zajęcia organizowane przez pedagoga i psychologa szkolnego.

SZCZEGÓŁOWY OPIS REALIZACJI

- 1) Ustalenie założeń i struktury Programu przez Radę Rodziców z udziałem Rady Pedagogicznej i Samorządu Uczniowskiego.
- 2) Szczegółowe opracowanie Programu.
- 3) Uchwalenie Programu przez Radę Rodziców, zatwierdzenie przez Radę Pedagogiczną, z uwzględnieniem opinii Samorządu Uczniowskiego.
- 4) Przedstawienie Programu rodzicom (wrzesień – pierwsze spotkanie z Rodzicami), Samorządowi Uczniowskiemu - włączenie społeczności uczniowskiej do jego realizacji.
- 5) Włączenie do współpracy innych pracowników szkoły oraz osób i instytucji współpracujących ze szkołą.
- 6) Ze względu na rozbieżność wiekową dzieci i młodzieży w naszej szkole oraz związane z tym zróżnicowane potrzeby działań wychowawczo – profilaktycznych, „Harmonogramy działań” zgodnie z hasłami na dany miesiąc są odrębne dla klas I – III, klas IV – VIII (przygotowane przez poszczególne Zespoły Wychowawczo - Profilaktyczne).
- 7) Realizacja celów i podejmowanie działań zgodnie z harmonogramami działań /Załącznik 1, Załącznik 2, Załącznik 3/.
- 8) Podsumowanie realizacji Programu.

ODBIORCA PROGRAMU

- Uczniowie klas I – VIII Szkoły Podstawowej w Somoninie.
- Kadra Szkoły Podstawowej w Somoninie.
- Rodzice uczniów, których dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Somoninie.

OBSZAR I CZAS REALIZACJI

Obszar: Szkoła i środowisko lokalne uczniów.

Czas: rok szkolny 2022/2023.

IX. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Systematyczna i całoroczna realizacja celów Programu na zajęciach szkolnych (godzinach wychowawczych, przedmiotach, zajęciach pozalekcyjnych).
- 2) Efektywna realizacja założeń i przedsięwzięć Programu zgodnie z Harmonogramami.
- 3) Utrzymanie wysokiego wskaźnika poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- 4) Wzrost świadomości społeczności szkolnej na temat wartości propagowanych przez Patrona naszej szkoły.
- 5) Przyjazny klimat w szkole.
- 6) Przyjazne relacje uczniów ukraińskich i polskich.
- 7) Wzrost umiejętności radzenia sobie z trudnościami.
- 8) Zauważalny przez Pracowników szkoły wzrost poziomu kultury osobistej u uczniów, szczególnie w stosowaniu zwrotów grzecznościowych /zwroty grzecznościowe jako nawyk/ oraz adekwatnych zachowaniach uczniów zależnie od sytuacji.
- 9) Rozumienie przez społeczność szkolną znaczenia odpowiedzialności i życzliwości w kontaktach międzyludzkich, szacunku dla siebie i drugiego człowieka.
- 10) Zauważalny przez nauczycieli wzrost odpowiedzialności u uczniów za swoje zachowanie i podejmowane decyzje. Zauważalny wzrost liczby uczniów wywiązujących się z podjętych i zadeklarowanych przez siebie zadań.
- 11) Wzrost świadomości ekologicznej.
- 12) Zauważalny wzrost odpowiedzialności za środowisko naturalne.
- 13) Przyjmowanie przez ucznia postaw życzliwości, szacunku wobec siebie i innych ludzi:
 - przyjaznej komunikacji,
 - rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
 - wyrozumiałości wobec cudzych zachowań, poglądów, postaw różniących się od naszych własnych,
 - odpowiedzialności,
 - tolerancji,
 - asertywności,

- zachowywania się bez wrogości wobec osób chorych, o odmiennych poglądach, których nie darzymy sympatią lub odróżniających się w inny sposób,
 - kulturalnego sposobu bycia,
 - właściwej reakcji na agresję i przemoc,
 - zwracania się o pomoc do osób dorosłych.
- 14) Zauważalne pozytywne zmiany w postawach prozdrowotnych uczniów.
 - 15) Zmniejszenie przejawów zachowań agresywnych wśród uczniów, szczególnie w czasie przerw lekcyjnych.
 - 16) Wzrost świadomości znaczenia zdrowego stylu życia i efektywnego spędzania czasu wolnego.
 - 17) Wzrost świadomości uczniów i rodziców na temat zagrożeń społecznych (uzależnienia, przemoc, agresja, cyberprzemoc, eksperymentowanie z używkami) oraz skutków zachowań ryzykownych.
 - 18) Umiejętność obiektywnej samooceny własnych zachowań.
 - 19) Zmniejszenie ilości zaistniałych sytuacji w zakresie cyberprzemocy, fonoholizmu, eksperymentowania ze środkami ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, inne środki psychoaktywnymi, niebezpiecznego i nieodpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci.
 - 20) Zmniejszenie skali zjawiska odrzucenia i izolowania wśród uczniów.
 - 21) Wzrost umiejętności świadomego wyboru drogi życiowej.
 - 22) Poczucie dumy z przynależności do Regionu.
 - 23) Kulturowanie tradycji, rozumienie potrzeby zachowania tradycji w rodzinie, regionie i tradycji narodowej.
 - 24) Sukcesywne zwiększanie aktywności uczniów i rodziców w życiu szkoły.

X. PODSUMOWANIE REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) Informacje uzyskane od uczniów z tzw. SKRZYNKI ZAUFANIA i WORKA EMPATII.
- 2) Sugestie uczniów, rodziców, nauczycieli.
- 3) Zapisy w dzienniku elektronicznym (tematy lekcji, ważne wydarzenia w życiu klasy).
- 4) Sprawozdania śródroczne i końcoworoczne wychowawców klas.
- 5) Dokumentacja Samorządu Uczniowskiego.
- 6) Księga Protokołów Rady Pedagogicznej; KWADRANS WYCHOWAWCZY.
- 7) Dokumentacja i podsumowanie pracy Zespołów Wychowawczo-Profilaktycznych.

UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU

- Dopuszcza się ewentualne zmiany bądź modyfikacje Programu wynikające z aktualnych nieprzewidzianych sytuacji, organizacji roku szkolnego, decyzji Zespołów Wychowawczo – Profilaktycznych, Rady Pedagogicznej lub zarządzeń Dyrektora. W zależności od powyższych czynników planuje się ewentualne zmiany form i czasu realizacji zadań.
- **W obecnym roku szkolnym przy ocenie z zachowania szczególnie uwzględniamy:**
 - ✓ życzliwą i kulturalną postawę ucznia,
 - ✓ postawę przyjaznej komunikacji,
 - ✓ umiejętność rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
 - ✓ poczucie odpowiedzialności u ucznia i wywiązywania się z zadań,
 - ✓ bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów sieci,
 - ✓ unikanie eksperymentowania z używkami i środkami psychoaktywnymi.
- Promujemy życzliwość i kulturę osobistą wśród całej społeczności szkolnej uświadamiając jej pozytywny wpływ na wzajemne relacje i przyjazny klimat w szkole.
- Nie akceptujemy nieprzestrzegania zasad przez ucznia;
- Nie akceptujemy nieodpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu, celowego stwarzania sytuacji konfliktowych oraz sytuacji niebezpiecznych dla ucznia bądź jego kolegów.
- Program wychowawczo-profilaktyczny dla oddziałów przedszkolnych skorelowany będzie z Programem Szkoły Podstawowej.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny „PODAJ DALEJ ŻYCZLIWOŚĆ”

został przedstawiony na Radzie Pedagogicznej dnia 31.08.2022 r. i zatwierdzony do realizacji w roku szkolnym 2022/2023.

Rada Rodziców

Samorząd Uczniowski

Dyrektor